

شناسه	قانون- مقررات- رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۳/۱۰/۱۲
عنوان موضوع	بررسی مشکلات اخذ مجوزهای لازم در فرایند واردات محصولات کشاورزی		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان		
شرح موضوع	<p>واردات محصولات کشاورزی، به‌ویژه در شرایطی که تولید داخلی توان پاسخگویی به نیاز بازار را ندارد با امنیت غذایی کشور ارتباط مستقیمی دارد لذا از اهمیت بسیاری برخوردار است.</p> <p>با توجه به اهمیت این موضوع مشاهده می‌گردد که فرآیند واردات این محصولات با مشکلات ساختاری بسیاری مواجه است و اخذ مجوزهای لازم برای واردات محصولات کشاورزی به یکی از چالش‌های اصلی فعالان این حوزه تبدیل شده است.</p> <p>بر اساس بررسی‌های صورت گرفته، فرآیند صدور مجوزهای واردات محصولات کشاورزی معمولاً با پیچیدگی‌های اداری همراه است و مستلزم هماهنگی میان نهادهای مختلف مانند سازمان‌های جهاد کشاورزی، گمرک، و وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌باشد. بنابراین ترخیص کالاهای وارداتی در این حوزه، زمانبر بوده و نبود هماهنگی میان نهادهای مرتبط باعث طولانی شدن این مراحل می‌شود. چنین تأخیری موجب زیان‌های مالی گسترده برای فعالان اقتصادی، افزایش هزینه‌های تولید، تهدید امنیت غذایی کشور و حتی کاهش دسترسی به برخی اقلام اساسی به دنبال دارد.</p> <p>تأمین مواد اولیه که نقش کلیدی در تولید مواد غذایی و امنیت غذایی کشور ایفا می‌کنند، با چالش‌های عمده‌ای مواجه است. براساس گزارش‌های فعالان این حوزه، مشکلات متعددی در فرآیند واردات مواد اولیه وجود دارد. متأسفانه به دلیل انحصار در واردات محصولات این حوزه و پیچیدگی‌های پروسه‌های اداری باعث ناتوانی بسیاری از تولیدکنندگان از واردات مستقیم محصولات این حوزه شده است و فعالین این حوزه مجبور به تأمین مواد اولیه از واسطه‌ها کرده است. متأسفانه تولیدکنندگانی که اقدام به واردات مواد اولیه مورد نیاز واحد خود می‌کنند با روش‌های دامپینگ توسط سودجویان مواجه شده و از بازار واردات حذف می‌گردند. متأسفانه این امر علاوه بر افزایش هزینه‌های تولید، منجر به کاهش رقابت‌پذیری و بهره‌وری در صنعت مواد غذایی می‌شود.</p> <p>از جمله مهمترین عوامل طولانی شدن فرآیند واردات محصولات کشاورزی مقوله تخصیص ارز می‌باشد. بر اساس اعلام فعالان اقتصادی، فرآیند تخصیص ارز حدود ۹۰ روز طول می‌کشد که با احتساب مدت زمان تحویل ارز، در مجموع حدود ۵ ماه برای در اختیار قرار دادن ارز به تاجر نیاز است که این زمان طولانی و محدودیت‌های ارزی باعث ایجاد مشکلات جدی برای تولیدکنندگان و واردکنندگان شده است.</p> <p>از سوی دیگر، در سال جاری محدودیت ۲۰ درصدی برای ثبت سفارش واحدهای تولیدی و بازرگانی پیش‌بینی شده است که این محدودیت در صورت نیاز می‌تواند با موافقت وزارتخانه افزایش یابد که اعتراضات فعالان اقتصادی به دنبال داشته است.</p> <p>از دیگر چالش‌های واردات می‌توان به قطع بودن سامانه ثبت سفارش در برخی موارد اشاره کرد که موجب می‌شود امکان ثبت سفارش به موقع از تولیدکنندگان کوچک و متوسط را می‌گیرد. این در حالیست که بازرگانان بزرگ دلیل گردش مالی بالا و روابط از فرصت بیشتری برای ثبت سفارش برخوردارند.</p> <p>شرایط موجود در امر واردات محصولات کشاورزی؛ تغییر و اتخاذ سیاست‌های جدید در این حوزه جهت تسهیل واردات، ایجاد رقابت سالم و حذف واسطه‌ها برای حفظ امنیت غذایی کشور را می‌طلبد که با اصلاح ساختارهای اداری، بهبود زیرساخت‌ها و اتخاذ سیاست‌های حمایتی دور از انتظار نمی‌باشد.</p>		
ایرادات و مشکلات مطرحه	<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <ol style="list-style-type: none"> انحصار موجود در واردات محصولات کشاورزی چالش‌های بسیاری برای تولیدکنندگان این حوزه ایجاد کرده است. بدین ترتیب که چنانچه تولیدکننده‌ای در این حوزه اقدام به واردات مواد اولیه مورد نیاز خود کند، با روش‌های مختلف نظیر دامپینگ و یا عدم اخذ مجوزهای لازم متضرر شده و از حوزه واردات حذف می‌شود و در نهایت برای ادامه فعالیت واحد خود مجبور به تأمین مواد اولیه مورد نیاز از واسطه‌ها می‌گردد. فرآیند طولانی تخصیص و تأمین ارز که بیش از ۵ ماه به طول می‌انجامد عملاً فعالیت در این حوزه را که با امنیت غذایی کشور ارتباط مستقیم دارد؛ دشوار کرده و باعث بلا تکلیفی و تحمیل هزینه‌های مضاعف برای واحدهای حوزه کشاورزی شده است. 		

<p>۳. مصوبات سازمان های ذیربط متاسفانه امکان توسعه بیش از ۲۰ درصد را از واحدهای تولیدی گرفته اند. به طوری که متاسفانه موضوع عدم امکان فعالیت در سال های قبل در این مصوبات پیشبینی نشده و واحدها برای درخواست سهمیه ارزی صرفا بر اساس آمار تولید سال قبل می توانند اقدام کرده و تولید خود را افزایش دهند. متاسفانه چنین مصوباتی با سیاست های کلی کشور در حوزه تولید و توسعه اقتصادی مغایرت دارد.</p> <p>۴. اولویت بندی سهمیه بندی توسط وزارت جهاد کشاورزی بدون توجه به مزیت های استانی و سلیقه ای اعمال می گردد و این امر باعث عدم رعایت در توزیع عادلانه سهمیه بندی ارز در استان ها می گردد.</p>	
<p>جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور نمایندگانی از دادگستری استان؛ سازمان جهاد کشاورزی استان؛ اداره صمت استان؛ شورای هماهنگی بانکهای استان؛ گمرکات استان؛ اداره کل راهداری و حمل و نقل جادهای استان؛ اداره استاندارد استان؛ اداره دامپزشکی استان؛ معاونت غذا و دارو؛ انجمن صنایع غذایی استان؛ اتاق اصناف کشاورزی؛ اتحادیه مرغ تخمگذار؛ اتحادیه مرغ گوشتی و تعاونی تولیدکنندگان جوجه یک روزه به منظور "بررسی مشکلات اخذ مجوزهای لازم در فرایند واردات محصولات کشاورزی" در اتاق بازرگانی تبریز تشکیل شد و مقرر گردید پیشنهادهای ارائه شده در صحن اصلی شورا طرح و تعیین تکلیف گردد.</p>	<p>جمع بندی جلسات کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۶</p>
<p>۱. به منظور سهمیه بندی عادلانه ارزی در استان ها پیشنهاد می گردد، سهمیه بندی ارزی استان ها بر اساس مزیت های کشاورزی و زنجیره محصولات در هر استان تعیین شده و اختیار کامل اولویت بندی به مدیران استانی در جهت توسعه بخش کشاورزی و حفظ امنیت غذایی کشور تفویض گردد.</p> <p>۲. به منظور جلوگیری از طولانی شدن پروسه واردات محصولات کشاورزی، بروکراسی اداری زاید این فرایند از سوی سازمان جهاد کشاورزی استان احصاء و در نشست آتی استان به منظور طرح در شورای گفتگوی ملی ارائه گردد.</p> <p>۳. به منظور حفظ امنیت غذایی و توسعه اقتصاد کشور پیشنهاد می گردد، محدودیت های سهمیه بندی ارزی در تولیدات این حوزه لغو گردد تا هر واحد تولیدی بر اساس ظرفیت های خود اقدام به واردات مواد اولیه و تولید نماید.</p>	<p>پیشنهادهات</p>
<p>۱. دستورالعمل نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی به شماره ۶۷۹۳۳/م/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ ابلاغی وزارت صنعت، معدن و تجارت.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>